

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 199

24 Σεπτεμβρίου 2014

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4288

Κύρωση του Πέμπτου Πρωτοκόλλου για τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου στη Σύμβαση για απαγόρευση ή περιορισμό χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος το Πέμπτο Πρωτόκολλο για τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου στη Σύμβαση για απαγόρευση ή περιορισμό χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα, που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1979/1991 (Α' 186), το οποίο (Πρωτόκολλο) υιοθετήθηκε στη Συνάντηση των κρατών-μελών της Σύμβασης, στη Γενεύη, στις 28 Νοεμβρίου 2003, που σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

PROTOCOL ON EXPLOSIVE REMNANTS OF WAR
(PROTOCOL V)

The High Contracting Parties,

Recognising the serious post-conflict humanitarian problems caused by explosive remnants of war,

Conscious of the need to conclude a Protocol on post-conflict remedial measures of a generic nature in order to minimise the risks and effects of explosive remnants of war,

And willing to address generic preventive measures, through voluntary best practices specified in a Technical Annex for improving the reliability of munitions, and therefore minimising the occurrence of explosive remnants of war,

Have agreed as follows:

Article 1

General provision and scope of application

1. In conformity with the Charter of the United Nations and of the rules of the international law of armed conflict applicable to them, High Contracting Parties agree to comply with the obligations specified in this Protocol, both individually and in co-operation with other High Contracting Parties, to minimize the risks and effects of explosive remnants of war in post-conflict situations.
2. This Protocol shall apply to explosive remnants of war on the land territory including internal waters of High Contracting Parties.
3. This Protocol shall apply to situations resulting from conflicts referred to in Article 1, paragraphs 1 to 6, of the Convention, as amended on 21 December 2001.
4. Articles 3, 4, 5 and 8 of this Protocol apply to explosive remnants of war other than existing explosive remnants of war as defined in Article 2, paragraph 5 of this Protocol.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol,

1. *Explosive ordnance* means conventional munitions containing explosives, with the exception of mines, booby traps and other devices as defined in Protocol II of this Convention as amended on 3 May 1996.
2. *Unexploded ordnance* means explosive ordnance that has been primed, fused, armed, or otherwise prepared for use and used in an armed conflict. It may have been fired, dropped, launched or projected and should have exploded but failed to do so.
3. *Abandoned explosive ordnance* means explosive ordnance that has not been used during an armed conflict, that has been left behind or dumped by a party to an armed conflict, and which is no longer under control of the party that left it behind or dumped it. Abandoned explosive ordnance may or may not have been primed, fused, armed or otherwise prepared for use.
4. *Explosive remnants of war* means unexploded ordnance and abandoned explosive ordnance.
5. *Existing explosive remnants of war* means unexploded ordnance and abandoned explosive ordnance that existed prior to the entry into force of this Protocol for the High Contracting Party on whose territory it exists.

Article 3

Clearance, removal or destruction of explosive remnants of war

1. Each High Contracting Party and party to an armed conflict shall bear the responsibilities set out in this Article with respect to all explosive remnants of war in territory under its control. In cases where a user of explosive ordnance which has become explosive remnants of war, does not exercise control of the territory, the user shall, after the cessation of active hostilities, provide where feasible, *inter alia* technical, financial, material or human resources assistance, bilaterally or through a mutually agreed third party, including *inter alia* through the United Nations system or other relevant organizations, to facilitate the marking and clearance, removal or destruction of such explosive remnants of war.
2. After the cessation of active hostilities and as soon as feasible, each High Contracting Party and party to an armed conflict shall mark and clear, remove or destroy explosive remnants of war in affected territories under its control. Areas affected by explosive remnants of war which are assessed pursuant to paragraph 3 of this Article as posing a serious humanitarian risk shall be accorded priority status for clearance, removal or destruction.

3. After the cessation of active hostilities and as soon as feasible, each High Contracting Party and party to an armed conflict shall take the following measures in affected territories under its control, to reduce the risks posed by explosive remnants of war:

- (a) survey and assess the threat posed by explosive remnants of war;
- (b) assess and prioritize needs and practicability in terms of marking and clearance, removal or destruction;
- (c) mark and clear, remove or destroy explosive remnants of war;
- (d) take steps to mobilize resources to carry out these activities.

4. In conducting the above activities High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall take into account international standards, including the International Mine Action Standards.

5. High Contracting Parties shall co-operate, where appropriate, both among themselves and with other states, relevant regional and international organizations and non-governmental organizations on the provision of *inter alia* technical, financial, material and human resources assistance including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint operations necessary to fulfil the provisions of this Article.

Article 4

Recording, retaining and transmission of information

1. High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall to the maximum extent possible and as far as practicable record and retain information on the use of explosive ordnance or abandonment of explosive ordnance, to facilitate the rapid marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war, risk education and the provision of relevant information to the party in control of the territory and to civilian populations in that territory.

2. High Contracting Parties and parties to an armed conflict which have used or abandoned explosive ordnance which may have become explosive remnants of war shall, without delay after the cessation of active hostilities and as far as practicable, subject to these parties' legitimate security interests, make available such information to the party or parties in control of the affected area, bilaterally or through a mutually agreed third party including *inter alia* the United Nations or, upon request, to other relevant organizations which the party providing the information is satisfied are or will be undertaking risk education and the marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war in the affected area.

3. In recording, retaining and transmitting such information, the High Contracting Parties should have regard to Part 1 of the Technical Annex.

Article 5

Other precautions for the protection of the civilian population, individual civilians and civilian objects from the risks and effects of explosive remnants of war

1. High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall take all feasible precautions in the territory under their control affected by explosive remnants of war to protect the civilian population, individual civilians and civilian objects from the risks and effects of explosive remnants of war. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practicably possible, taking into account all circumstances ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These precautions may include warnings, risk education to the civilian population, marking, fencing and monitoring of territory affected by explosive remnants of war, as set out in Part 2 of the Technical Annex.

Article 6

Provisions for the protection of humanitarian missions and organizations from the effects of explosive remnants of war

1. Each High Contracting Party and party to an armed conflict shall:

(a) Protect, as far as feasible, from the effects of explosive remnants of war, humanitarian missions and organizations that are or will be operating in the area under the control of the High Contracting Party or party to an armed conflict and with that party's consent.

(b) Upon request by such a humanitarian mission or organization, provide, as far as feasible, information on the location of all explosive remnants of war that it is aware of in territory where the requesting humanitarian mission or organization will operate or is operating.

2. The provisions of this Article are without prejudice to existing International Humanitarian Law or other international instruments as applicable or decisions by the Security Council of the United Nations which provide for a higher level of protection.

Article 7

Assistance with respect to existing explosive remnants of war

1. Each High Contracting Party has the right to seek and receive assistance, where appropriate, from other High Contracting Parties, from states non-party and relevant international organizations and institutions in dealing with the problems posed by existing explosive remnants of war.
2. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance in dealing with the problems posed by existing explosive remnants of war, as necessary and feasible. In so doing, High Contracting Parties shall also take into account the humanitarian objectives of this Protocol, as well as international standards including the International Mine Action Standards.

Article 8

Co-operation and assistance

1. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for the marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war, and for risk education to civilian populations and related activities *inter alia* through the United Nations system, other relevant international, regional or national organizations or institutions, the International Committee of the Red Cross, national Red Cross and Red Crescent societies and their International Federation, non-governmental organizations, or on a bilateral basis.
2. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for the care and rehabilitation and social and economic reintegration of victims of explosive remnants of war. Such assistance may be provided *inter alia* through the United Nations system, relevant international, regional or national organizations or institutions, the International Committee of the Red Cross, national Red Cross and Red Crescent societies and their International Federation, non-governmental organizations, or on a bilateral basis.
3. Each High Contracting Party in a position to do so shall contribute to trust funds within the United Nations system, as well as other relevant trust funds, to facilitate the provision of assistance under this Protocol.
4. Each High Contracting Party shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and technological information other than weapons related technology, necessary for the implementation of this Protocol. High Contracting Parties undertake to facilitate such exchanges in accordance with national legislation and shall not impose undue restrictions on the provision of clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.

5. Each High Contracting Party undertakes to provide information to the relevant databases on mine action established within the United Nations system, especially information concerning various means and technologies of clearance of explosive remnants of war, lists of experts, expert agencies or national points of contact on clearance of explosive remnants of war and, on a voluntary basis, technical information on relevant types of explosive ordnance.

6. High Contracting Parties may submit requests for assistance substantiated by relevant information to the United Nations, to other appropriate bodies or to other states. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organizations and non-governmental organizations.

7. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and in co-operation with the requesting High Contracting Party and other High Contracting Parties with responsibility as set out in Article 3 above, recommend the appropriate provision of assistance. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required, including possible contributions from the trust funds established within the United Nations system.

Article 9

Generic preventive measures

1. Bearing in mind the different situations and capacities, each High Contracting Party is encouraged to take generic preventive measures aimed at minimizing the occurrence of explosive remnants of war, including, but not limited to, those referred to in part 3 of the Technical Annex.

2. Each High Contracting Party may, on a voluntary basis, exchange information related to efforts to promote and establish best practices in respect of paragraph 1 of this Article.

Article 10

Consultations of High Contracting Parties

1. The High Contracting Parties undertake to consult and co-operate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a Conference of High Contracting Parties shall be held as agreed to by a majority, but no less than eighteen High Contracting Parties.

2. The work of the conferences of High Contracting Parties shall include:

- (a) review of the status and operation of this Protocol;
- (b) consideration of matters pertaining to national implementation of this Protocol, including national reporting or updating on an annual basis.
- (c) preparation for review conferences.

3. The costs of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and States not parties participating in the Conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

Article 11

Compliance

1. Each High Contracting Party shall require that its armed forces and relevant agencies or departments issue appropriate instructions and operating procedures and that its personnel receive training consistent with the relevant provisions of this Protocol.

2. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to co-operate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

Technical Annex

This Technical Annex contains suggested best practice for achieving the objectives contained in Articles 4, 5 and 9 of this Protocol. This Technical Annex will be implemented by High Contracting Parties on a voluntary basis.

1. Recording, storage and release of information for Unexploded Ordnance (UXO) and Abandoned Explosive Ordnance (AXO)

(a) Recording of information: Regarding explosive ordnance which may have become UXO a State should endeavour to record the following information as accurately as possible:

- (i) the location of areas targeted using explosive ordnance;
- (ii) the approximate number of explosive ordnance used in the areas under (i);
- (iii) the type and nature of explosive ordnance used in areas under (i);
- (iv) the general location of known and probable UXO;

Where a State has been obliged to abandon explosive ordnance in the course of operations, it should endeavour to leave AXO in a safe and secure manner and record information on this ordnance as follows:

- (v) the location of AXO;
- (vi) the approximate amount of AXO at each specific site;
- (vii) the types of AXO at each specific site.

(b) Storage of information: Where a State has recorded information in accordance with paragraph (a), it should be stored in such a manner as to allow for its retrieval and subsequent release in accordance with paragraph (c).

(c) Release of information: Information recorded and stored by a State in accordance with paragraphs (a) and (b) should, taking into account the security interests and other obligations of the State providing the information, be released in accordance with the following provisions:

(i) Content:

On UXO the released information should contain details on:

- (1) the general location of known and probable UXO;
- (2) the types and approximate number of explosive ordnance used in the targeted areas;
- (3) the method of identifying the explosive ordnance including colour, size and shape and other relevant markings;
- (4) the method for safe disposal of the explosive ordnance.

On AXO the released information should contain details on:

- (5) the location of the AXO;
 - (6) the approximate number of AXO at each specific site;
 - (7) the types of AXO at each specific site;
 - (8) the method of identifying the AXO, including colour, size and shape;
 - (9) information on type and methods of packing for AXO;
 - (10) state of readiness;
 - (11) the location and nature of any booby traps known to be present in the area of AXO.
- ii) **Recipient:** The information should be released to the party or parties in control of the affected territory and to those persons or institutions that the releasing State is satisfied are, or will be, involved in UXO or AXO clearance in the affected area, in the education of the civilian population on the risks of UXO or AXO.
 - iii) **Mechanism:** A State should, where feasible, make use of those mechanisms established internationally or locally for the release of information, such as through UNMAS, IMSMA, and other expert agencies, as considered appropriate by the releasing State.
 - iv) **Timing:** The information should be released as soon as possible, taking into account such matters as any ongoing military and humanitarian operations in the affected areas, the availability and reliability of information and relevant security issues.

2. Warnings, risk education, marking, fencing and monitoring

Key terms

- (a) Warnings are the punctual provision of cautionary information to the civilian population, intended to minimise risks caused by explosive remnants of war in affected territories.
- (b) Risk education to the civilian population should consist of risk education programmes to facilitate information exchange between affected communities, government authorities and humanitarian organisations so that affected communities are informed about the threat from explosive remnants of war. Risk education programmes are usually a long term activity.

Best practice elements of warnings and risk education

- (c) All programmes of warnings and risk education should, where possible, take into account prevailing national and international standards, including the International Mine Action Standards.

- (d) Warnings and risk education should be provided to the affected civilian population which comprises civilians living in or around areas containing explosive remnants of war and civilians who transit such areas.
- (e) Warnings should be given, as soon as possible, depending on the context and the information available. A risk education programme should replace a warnings programme as soon as possible. Warnings and risk education always should be provided to the affected communities at the earliest possible time.
- (f) Parties to a conflict should employ third parties such as international organisations and non-governmental organisations when they do not have the resources and skills to deliver efficient risk education.
- (g) Parties to a conflict should, if possible, provide additional resources for warnings and risk education. Such items might include: provision of logistical support, production of risk education materials, financial support and general cartographic information.

Marking, fencing, and monitoring of an explosive remnants of war affected area

- (h) When possible, at any time during the course of a conflict and thereafter, where explosive remnants of war exist the parties to a conflict should, at the earliest possible time and to the maximum extent possible, ensure that areas containing explosive remnants of war are marked, fenced and monitored so as to ensure the effective exclusion of civilians, in accordance with the following provisions.
- (i) Warning signs based on methods of marking recognised by the affected community should be utilised in the marking of suspected hazardous areas. Signs and other hazardous area boundary markers should as far as possible be visible, legible, durable and resistant to environmental effects and should clearly identify which side of the marked boundary is considered to be within the explosive remnants of war affected area and which side is considered to be safe.
- (j) An appropriate structure should be put in place with responsibility for the monitoring and maintenance of permanent and temporary marking systems, integrated with national and local risk education programmes.

3. Generic preventive measures

States producing or procuring explosive ordnance should to the extent possible and as appropriate endeavour to ensure that the following measures are implemented and respected during the life-cycle of explosive ordnance.

(a) Munitions manufacturing management

- (i) Production processes should be designed to achieve the greatest reliability of munitions.
- (ii) Production processes should be subject to certified quality control measures.

- (iii) During the production of explosive ordnance, certified quality assurance standards that are internationally recognised should be applied.
- (iv) Acceptance testing should be conducted through live-fire testing over a range of conditions or through other validated procedures.
- (v) High reliability standards should be required in the course of explosive ordnance transactions and transfers.

(b) Munitions management

In order to ensure the best possible long-term reliability of explosive ordnance, States are encouraged to apply best practice norms and operating procedures with respect to its storage, transport, field storage, and handling in accordance with the following guidance.

- (i) Explosive ordnance, where necessary, should be stored in secure facilities or appropriate containers that protect the explosive ordnance and its components in a controlled atmosphere, if necessary.
- (ii) A State should transport explosive ordnance to and from production facilities, storage facilities and the field in a manner that minimises damage to the explosive ordnance.
- (iii) Appropriate containers and controlled environments, where necessary, should be used by a State when stockpiling and transporting explosive ordnance.
- (iv) The risk of explosions in stockpiles should be minimised by the use of appropriate stockpile arrangements.
- (v) States should apply appropriate explosive ordnance logging, tracking and testing procedures, which should include information on the date of manufacture of each number, lot or batch of explosive ordnance, and information on where the explosive ordnance has been, under what conditions it has been stored, and to what environmental factors it has been exposed.
- (vi) Periodically, stockpiled explosive ordnance should undergo, where appropriate, live-firing testing to ensure that munitions function as desired.
- (vii) Sub-assemblies of stockpiled explosive ordnance should, where appropriate, undergo laboratory testing to ensure that munitions function as desired.
- (viii) Where necessary, appropriate action, including adjustment to the expected shelf-life of ordnance, should be taken as a result of

information acquired by logging, tracking and testing procedures, in order to maintain the reliability of stockpiled explosive ordnance.

(c) Training

The proper training of all personnel involved in the handling, transporting and use of explosive ordnance is an important factor in seeking to ensure its reliable operation as intended. States should therefore adopt and maintain suitable training programmes to ensure that personnel are properly trained with regard to the munitions with which they will be required to deal.

(d) Transfer

A State planning to transfer explosive ordnance to another State that did not previously possess that type of explosive ordnance should endeavour to ensure that the receiving State has the capability to store, maintain and use that explosive ordnance correctly.

(e) Future production

A State should examine ways and means of improving the reliability of explosive ordnance that it intends to produce or procure, with a view to achieving the highest possible reliability.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΑ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη,

Αναγνωρίζοντας τα σοβαρά μετασυγκρουσιακά ανθρωπιστικά προβλήματα που προκαλούνται από τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου,

Έχοντας επίγνωση της ανάγκης να συναφθεί ένα Πρωτόκολλο πάνω στα μετασυγκρουσιακά επανορθωτικά μέτρα γενικής φύσεως για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των αποτελεσμάτων των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου,

Και επιθυμώντας να διατυπώσουν γενικά προληπτικά μέτρα, μέσω των εθελοντικών καλών πρακτικών που προβλέπονται σε ένα Τεχνικό Παράρτημα για την βελτίωση της αξιοπιστίας των πυρομαχικών, ελαχιστοποιώντας έτσι την ύπαρξη εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου,

Συμφώνησαν τα εξής:

Άρθρο 1**Γενική διάταξη και αντικείμενο εφαρμογής**

1. Σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου για τις ένοπλες συγκρούσεις που έχουν εφαρμογή επ' αυτών, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από το παρόν Πρωτόκολλο, τόσο μεμονωμένα όσο και σε συνεργασία με άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι και τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου σε μετασυγκρουσιακές καταστάσεις.

2. Το παρόν πρωτόκολλο θα έχει εφαρμογή επί των εκρηκτικών κατα-

καταλοίπων πολέμου στην κατά ξηράν επικράτεια καθώς και στα εσωτερικά ύδατα των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών.

3. Το παρόν πρωτόκολλο θα έχει εφαρμογή σε καταστάσεις που προέρχονται από συγκρούσεις, στις οποίες αφορά το Άρθρο 1, παράγραφοι 1 έως 6, της Συμβάσεως, όπως έχει τροποποιηθεί στις 21 Δεκεμβρίου 2001.

4. Τα Άρθρα 3, 4, 5 και 8 του παρόντος Πρωτοκόλλου έχουν εφαρμογή επί των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, εκτός των υφιστάμενων εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 2, παράγραφος 5, του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

1. *Εκρηκτικά υλικά* σημαίνει συμβατικά πυρομαχικά που περιέχουν εκρηκτικά, εκτός από νάρκες, ναρκοπαγίδες και άλλες συσκευές που ορίζονται στο Πρωτόκολλο II της παρούσης Συμβάσεως όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996.

2. *Μη εκραγέντα υλικά* σημαίνει εκρηκτικά υλικά τα οποία εφοδιάστηκαν με εμπύρευμα και πυροσωλήνα, και οπλίστηκαν ή κατ' άλλον τρόπο ετοιμάστηκαν προς χρήση και χρησιμοποιήθηκαν σε ένοπλη σύγκρουση. Μπορεί να είχαν πυροδοτηθεί, ριφθεί ή εκτοξευθεί, και θα έπρεπε να έχουν εκραγεί, αλλά δεν εξερράγησαν.

3. *Εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά* σημαίνει εκρηκτικά υλικά που δεν χρησιμοποιήθηκαν σε μία ένοπλη σύγκρουση, και εγκαταλείφθηκαν ή απορρίφθηκαν από ένα αντιμαχόμενο της ένοπλης σύγκρουσης, και δεν

ευρίσκονται πλέον υπό τον έλεγχο του αντιμαχόμενου που τα εγκατέλειψε ή τα απέρριψε. Τα εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά μπορεί να έχουν εφοδιαστεί με εμψύρευμα και πυροσωλήνα, να έχουν οπλιστεί ή κατ' άλλον τρόπο ετοιμαστεί προς χρήση, ή όχι.

4. *Εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου* σημαίνει μη εκραγέντα υλικά και εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά.

5. *Υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου* σημαίνει μη εκραγέντα υλικά και εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά που υπήρχαν πριν τεθεί σε ισχύ το παρόν Πρωτόκολλο για τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, στην επικράτεια των οποίων αυτά ευρίσκονται.

Άρθρο 3

Εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση θα φέρει τις ευθύνες που ορίζονται στο παρόν Άρθρο σε σχέση με όλα τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στο έδαφος που είναι υπό τον έλεγχό του. Στις περιπτώσεις που κάποιος που χρησιμοποιεί εκρηκτικά υλικά τα οποία έχουν καταστεί εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, δεν ασκεί έλεγχο του εδάφους, ο χρήστης, μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, θα παράσχει, όπου αυτό είναι εφικτό, μεταξύ άλλων, τεχνική, οικονομική, υλική ή βοήθεια ή έμπυχο υλικό, διμερώς ή μέσω ενός τρίτου που έχει συμφωνηθεί από κοινού, όπως μεταξύ άλλων και μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων σχετικών οργανισμών, για την διευκόλυνση της επισήμανσης και εκκαθάρισης, της αφαίρεσης ή καταστροφής αυτών των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου.

2. Μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, και όσο το δυνατόν ταχύτερα, κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση, θα επισημάνει, εκκαθαρίσει, αφαιρέσει ή καταστρέψει τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στις θιγόμενες περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του. Οι θιγόμενες περιοχές από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου που έχουν αξιολογηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος Άρθρου ως αποτελούσες σοβαρό ανθρωπιστικό κίνδυνο θα λαμβάνουν προτεραιότητα για εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή.

3. Μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, και όσο το δυνατόν ταχύτερα, κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση, θα λάβει τα ακόλουθα μέτρα στις θιγόμενες περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του, έτσι ώστε να μειώσει τον κίνδυνο που θέτουν τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου:

- (α) έρευνα και αξιολόγηση της απειλής που θέτουν τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου,
- (β) αξιολόγηση και καθορισμός προτεραιοτήτων όσον αφορά τις ανάγκες και τις πρακτικές δυνατότητες ως προς την επισήμανση και εκκαθάριση, την αφαίρεση ή την καταστροφή,
- (γ) επισήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου,
- (δ) λήψη μέτρων για την κινητοποίηση πόρων για την εκτέλεση αυτών των εργασιών.

4. Κατά την διεξαγωγή αυτών των εργασιών, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα

Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση, θα λαμβάνουν υπ' όψη τα διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών (International Mine Action Standards).

5. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται, όπου απαιτείται, τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα κράτη, σχετικούς περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την παροχή, μεταξύ άλλων, τεχνικής, οικονομικής, υλικής βοήθειας και ανθρώπινου δυναμικού, περιλαμβανομένης, στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται, της ανάληψης κοινών ενεργειών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 4

Καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση πληροφοριών

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση, στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση και όσο αυτό είναι πρακτικώς δυνατό, θα καταγράφουν και διατηρούν πληροφορίες για την χρήση εκρηκτικών πυρομαχικών ή την εγκατάλειψη εκρηκτικών πυρομαχικών, έτσι ώστε να διευκολύνουν την ταχεία σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και την παροχή σχετικών πληροφοριών προς το συμβαλλόμενο μέρος που έχει τον έλεγχο της περιοχής και τους αμάχους σε αυτή την περιοχή.

2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση και έχουν χρησιμοποιήσει ή εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά τα οποία είναι δυνατόν να γίνουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, θα διαθέσουν αυτές τις πληροφορίες χωρίς καθυστέρηση μετά την κατάπαυση

των ενεργών εχθροπραξιών και όσο το δυνατόν ταχύτερα, με επιφύλαξη των νομίμων συμφερόντων ασφαλείας των συμβαλλομένων μερών, προς το μέρος ή τα μέρη που έχουν τον έλεγχο της θιγόμενης περιοχής, διμερώς ή μέσω ενός κοινής αποδοχής τρίτου, περιλαμβανομένου μεταξύ άλλων και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ή, εφ' όσον αυτό ζητηθεί, θα τις διαθέσουν σε άλλους σχετικούς οργανισμούς για τους οποίους το συμβαλλόμενο μέρος που παρέχει τις πληροφορίες είναι βέβαιο ότι αναλαμβάνουν ή θα αναλάβουν εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και την σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου στην θιγόμενη περιοχή.

3. Κατά την καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση αυτών των πληροφοριών, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψη το Μέρος 1 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 5

Άλλες προφυλάξεις για την προστασία του αμάχου πληθυσμού, των πολιτών και των πολιτικών αντικειμένων από τους κινδύνους και τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση θα λάβουν όλες τις εφικτές προφυλάξεις στο έδαφος που έχουν υπό τον έλεγχό τους και που έχει θιγεί από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, έτσι ώστε να προστατεύσουν τον άμαχο πληθυσμό, τους πολίτες και τα πολιτικά αντικείμενα από τους κινδύνους και τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Εφικτές προφυλάξεις είναι οι προφυλάξεις που είναι πρακτικές ή πρακτικώς δυνατές υπό τις περιστάσεις που επικρατούν την δεδομένη στιγμή, λαμβανομένων επίσης υπ' όψη των ανθρωπιστικών και στρατιωτικών δεδομένων. Οι προφυλάξεις αυτές μπο-

ρεί να περιλαμβάνουν προειδοποιήσεις κινδύνου, εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο, επισήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση της περιοχής που έχει θιγεί από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, όπως ορίζει το Μέρος 2 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 6

Διατάξεις για την προστασία των ανθρωπιστικών αποστολών και οργανώσεων από τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση:

(α) Θα προστατεύει, όσο αυτό είναι εφικτό, από τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, τις ανθρωπιστικές αποστολές και οργανώσεις που λειτουργούν ή θα λειτουργήσουν στην περιοχή που ευρίσκεται υπό τον έλεγχο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση, με την συναίνεση αυτού του μέρους.

(β) Εφ' όσον ζητηθεί από μία τέτοια ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση, θα παρέχει, όσο αυτό είναι εφικτό, πληροφορίες σχετικά με την θέση όλων των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου που έχει υπ' όψη του μέσα στην περιοχή στην οποία λειτουργεί ή θα λειτουργήσει η αιτούσα ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση.

2. Οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου γίνονται με επιφύλαξη του ισχύοντος Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου ή των άλλων εν ισχύ διεθνών

συμφωνιών ή αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που τυχόν προβλέπουν αυξημένο βαθμό ήροστασίας.

Άρθρο 7

Βοήθεια σχετικά με τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει βοήθεια, όπου αυτό απαιτείται, από άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, από κράτη μη μέλη και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και θεσμούς, ως προς την αντιμετώπιση των προβλημάτων που τίθενται από τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου.
2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει την αναγκαία και εφικτή βοήθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που τίθενται από τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου. Σε αυτό το πλαίσιο, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν υπ' όψη τους ανθρωπιστικούς στόχους του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και τα διεθνή πρότυπα μεταξύ των οποίων και τα Διεθνή Πρότυπα Δράσης κατά των Ναρκών.

Άρθρο 8

Συνεργασία και βοήθεια

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει βοήθεια για την επισήμανση και εκκαθάριση, την αφαίρεση ή την καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και για την εκπαίδευση του αμάχου πληθυσμού για τον κίνδυνο, και συναφείς δραστηριότητες, μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων σχετικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς

Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει βοήθεια για την φροντίδα και αποκατάσταση και κοινωνική και οικονομική επανένταξη των θυμάτων εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Η βοήθεια αυτή μπορεί να παρέχεται μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, των σχετικών διεθνών, περιφερειακών ή εθνικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.

3. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα συνεισφέρει σε ταμεία μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και σε άλλα σχετικά ταμεία, για την διευκόλυνση της παροχής της βοήθειας που προβλέπεται από το παρόν Πρωτόκολλο.

4. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στην μεγαλύτερη δυνατή ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό, υλικά, επιστημονικά και τεχνολογικά θέματα, και μη οπλική τεχνολογία, που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να διευκολύνουν αυτές τις ανταλλαγές σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία και δεν θα επιβάλλουν αδικαιολόγητους περιορισμούς στην παροχή εξοπλισμού καθαρισμού και σχετικών τεχνολογικών πληροφοριών που αφορούν ανθρωπιστικούς σκοπούς.

5. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να παρέχει πληροφορίες προς τις σχετικές βάσεις δεδομένων που αφορούν ενέργειες κατά

των ναρκών που έχουν συσταθεί μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και ιδιαιτέρως πληροφοριών που αφορούν τα διάφορα μέσα και τις διάφορες τεχνολογίες καθαρισμού εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, καταστάσεις εμπειρογνωμόνων, ειδικευμένες υπηρεσίες ή εθνικά σημεία επαφής πάνω στον καθαρισμό εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και, σε εθελοντική βάση, τεχνικές πληροφορίες πάνω στους σχετικούς τύπους εκρηκτικών υλικών.

6. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα για βοήθεια, τεκμηριωμένα με βάση σχετικές πληροφορίες, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ή σε άλλους αρμοδίους φορείς ή άλλα κράτη. Τα αιτήματα αυτά μπορούν να υποβάλλονται στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα τα διαβιβάζει σε όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και στους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

7. Σε περιπτώσεις αιτημάτων προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στα πλαίσια των πόρων που έχει στην διάθεσή του, μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αξιολόγηση της κατάστασης και σε συνεργασία με το αιτούν Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος και άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που έχουν ευθύνη βάσει του Άρθρου 3 ανωτέρω, να υποδείξει να παρασχεθεί η δέουσα βοήθεια. Ο Γενικός Γραμματέας μπορεί επίσης να δίνει αναφορά προς τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με αυτή την αξιολόγηση καθώς και τον τύπο και το αντικείμενο της ζητούμενης βοήθειας, όπως επίσης και τις τυχόν εισφορές από τα ταμεία που έχουν συσταθεί μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 9**Γενικά προληπτικά μέτρα**

1. Έχοντας υπ' όψη τις διαφορετικές καταστάσεις και ικανότητες, συστήνεται σε κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος να λάβει γενικά προληπτικά μέτρα με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιστατικών εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, περιλαμβανομένων όχι περιοριστικώς εκείνων που αναφέρονται στο μέρος 3 του Τεχνικού Παραρτήματος.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί επί εθελοντικής βάσεως να ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικές με προσπάθειες προώθησης και καθιέρωσης καλύτερων πρακτικών σε σχέση με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 10**Διαβουλεύσεις των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών**

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους πάνω σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου. Για τον σκοπό αυτό, θα συνέλθει μία Διάσκεψη των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών όπως θα αποφασιστεί από μία πλειοψηφία των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών, η οποία δεν μπορεί να αποτελείται από λιγότερα από δεκαοκτώ Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.

2. Το έργο των διασκέψεων των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών θα περιλαμβάνει:

- (α) ανασκόπηση της κατάστασης και της λειτουργίας του παρόντος Πρωτοκόλλου,

- (β) εξέταση θεμάτων που αφορούν στην εθνική εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, περιλαμβανομένης και της υποβολής εθνικών αναφορών και ενημέρωσης επί ετησίας βάσεως,
- (γ) προετοιμασία των διασκέψεων ανασκόπησης.

3. Τα έξοδα της Διάσκεψης των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών θα βαρύνουν τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και τα Κράτη μη μέρη που συμμετέχουν στην Διάσκεψη, σύμφωνα με την κατάλληλως αναπροσαρμοσμένη κλίμακα αξιολόγησης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 11

Συμμόρφωση

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα απαιτήσει από τις ένοπλες δυνάμεις του και τις σχετικές υπηρεσίες ή τμήματά του, να εκδώσουν τις κατάλληλες εντολές και διαδικασίες λειτουργίας, καθώς επίσης και να εκπαιδευτεί το προσωπικό τους με βάση τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.
2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους διμερώς, μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή μέσω άλλων κατάλληλων διεθνών διαδικασιών, για την επίλυση των προβλημάτων που τυχόν ανακύψουν σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα περιέχει την προτεινόμενη καλύτερη πρακτική για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών που περιέχονται στα Άρθρα 4, 5 και 9 του παρόντος Πρωτοκόλλου. Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα θα εφαρμοστεί από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη επί εθελοντικής βάσεως.

**1. Καταγραφή, αποθήκευση και χορήγηση πληροφοριών για
Μη Εκραγέντα Υλικά (ΜΕΥ) και Εγκαταλελειμμένα
Εκρηκτικά Υλικά (ΕΕΥ)**

(α) Καταγραφή πληροφοριών: Σχετικά με εκρηκτικά υλικά που έχουν καταστεί ΜΕΥ, ένα Κράτος θα πρέπει να προσπαθήσει να καταγράψει τις εξής πληροφορίες με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια:

- (i) την θέση των περιοχών που στοχεύονταν με την χρήση εκρηκτικών υλικών,
- (ii) τον κατά προσέγγιση αριθμό εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές της παραγράφου (i),
- (iii) τον τύπο και το είδος των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές της παραγράφου (i),
- (iv) την γενική θέση των γνωστών και πιθανών ΜΕΥ.

Σε περίπτωση που ένα Κράτος υποχρεωθεί να εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά κατά την διάρκεια επιχειρήσεων, θα πρέπει να προσπαθήσει να αφήσει τα ΕΕΥ με ασφαλή και εξασφαλισμένο τρόπο και να καταγράψει τις πληροφορίες σχετικά με αυτά τα υλικά ως εξής:

- (v) την θέση των ΕΕΥ,
- (vi) τον κατά προσέγγιση αριθμό ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο,
- (vii) τους τύπους ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο.

(β) Αποθήκευση πληροφοριών: Σε περίπτωση που ένα Κράτος έχει αποθηκεύσει πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο (α), θα πρέπει να τις έχει αποθηκεύσει κατά τρόπο που να επιτρέπει να ανασύρονται και εν συνεχεία να χορηγούνται σύμφωνα με την παράγραφο (γ).

(γ) Χορήγηση πληροφοριών: Οι πληροφορίες που είναι καταγεγραμμένες και αποθηκευμένες από ένα Κράτος σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (β), θα πρέπει, λαμβάνοντας υπ' όψη τα συμφέροντα ασφαλείας και τις λοιπές υποχρεώσεις του Κράτους που παρέχει τις πληροφορίες, να χορηγούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(i) Περιεχόμενο:

Στην περίπτωση των ΜΕΥ, οι χορηγούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για τα εξής:

- (1) την γενική θέση των γνωστών και πιθανών ΜΕΥ,
- (2) τους τύπους και τον κατά προσέγγιση αριθμό των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις στοχευθείσες περιοχές,
- (3) την μέθοδο αναγνώρισης των εκρηκτικών υλικών με βάση το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα και άλλες σχετικές επισημάνσεις,

- (4) την μέθοδο ασφαλούς διάθεσης των εκρηκτικών υλικών.

Στην περίπτωση των ΕΕΥ, οι χορηγούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για τα εξής:

- (5) την θέση των ΕΕΥ,
 - (6) τον κατά προσέγγιση αριθμό των ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τρόπο,
 - (7) τους τύπους ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τρόπο,
 - (8) την μέθοδο αναγνώρισης των ΕΕΥ με βάση το χρώμα, το μέγεθος και το σχήμα,
 - (9) πληροφορίες για τον τύπο και τις μεθόδους συσκευασίας των ΕΕΥ,
 - (10) την κατάσταση ετοιμότητας,
 - (11) την θέση και το είδος τυχόν ναρκοπαγίδων που υπάρχουν στην περιοχή των ΕΕΥ.
- (ii) Αποδέκτης: Οι πληροφορίες πρέπει να χορηγηθούν στο μέρος ή τα μέρη που έχουν τον έλεγχο της θιγόμενης περιοχής και στα πρόσωπα ή τους θεσμούς που το χορηγούν Κράτος είναι βέβαιο ότι ασχολούνται ή θα ασχοληθούν με την εκκαθάριση ΜΕΥ ή ΕΕΥ στην θιγόμενη περιοχή, και την εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στους κινδύνους των ΜΕΥ ή ΕΕΥ.

- (iii) Μηχανισμός: Κάθε Κράτος, όπου αυτό είναι εφικτό, θα χρησιμοποιεί τους μηχανισμούς που έχουν ιδρυθεί διεθνώς ή τοπικά για την χορήγηση πληροφοριών, όπως οι UNMAS, IMSMA και άλλες ειδικευμένες υπηρεσίες, όπως θα κρίνει σωστό το χορηγούν Κράτος.
- (iv) Χρόνος: Οι πληροφορίες πρέπει να χορηγούνται το ταχύτερο δυνατόν, λαμβάνοντας υπ' όψη ζητήματα όπως οι εν εξελίξει στρατιωτικές ή ανθρωπιστικές επιχειρήσεις στις θιγόμενες περιοχές, η διαθεσιμότητα και αξιοπιστία πληροφοριών και συναφή θέματα ασφαλείας.

2. Προειδοποίηση κινδύνου, εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο, επισήμανση, περιφραξη και παρακολούθηση

Ουσιώδεις όροι

- (α) Προειδοποίηση κινδύνου είναι η ακριβής παροχή πληροφοριών που εφιστούν την προσοχή του άμαχου πληθυσμού, και έχουν σκοπό να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που προκαλούνται από τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στις θιγόμενες περιοχές.
- (β) Η εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο πρέπει να αποτελείται από προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο που θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των θιγομένων κοινοτήτων, των κρατικών αρχών και των ανθρωπιστικών οργανώσεων έτσι ώστε οι θιγόμενες κοινότητες να είναι ενήμερες για τον κίνδυνο από τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου. Τα προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο είναι συνήθως μια μακροπρόθεσμη δραστηριότητα.

Στοιχεία που αποτελούν τις καλύτερες πρακτικές όσον αφορά τις προειδοποιήσεις κινδύνου και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο

(γ) Όλα τα προγράμματα για τις προειδοποιήσεις κινδύνου και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να λαμβάνουν υπ' όψη τα ισχύοντα εθνικά και διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων και των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών.

(δ) Προειδοποιήσεις κινδύνου και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο πρέπει να παρέχονται στον θιγόμενο άμαχο πληθυσμό ο οποίος περιλαμβάνει τους πολίτες που ζουν μέσα ή γύρω από τις περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, και τους πολίτες που διέρχονται από αυτές τις περιοχές.

(ε) Οι προειδοποιήσεις πρέπει να δίνονται το ταχύτερο δυνατόν, ανάλογα με τις περιστάσεις και τις διαθέσιμες πληροφορίες. Ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει να αντικαταστήσει ένα πρόγραμμα προειδοποίησης, το ταχύτερο δυνατόν. Οι προειδοποιήσεις και η εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει να παρέχονται στις θιγόμενες κοινότητες όσο το δυνατόν συντομότερα.

(στ) Οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει να χρησιμοποιούν τρίτους, όπως διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όταν δεν έχουν τους πόρους και τις γνώσεις για να διεξαγάγουν αποτελεσματική εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο.

(ζ) Οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει, εάν είναι δυνατόν, να παρέχουν πρόσθετους πόρους για τις προειδοποιήσεις και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο. Αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν: παροχή υποστήριξης διοικητικής μέριμνας, παραγωγή υλικού για την εκπαίδευση πάνω στον

κίνδυνο, οικονομική υποστήριξη και γενικές χαρτογραφικές πληροφορίες.

Επισήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση μιας περιοχής που περιέχει εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου

(η) Όταν είναι δυνατόν, οποτεδήποτε κατά την διάρκεια μιας σύγκρουσης και μετά από αυτήν, όπου υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει το ταχύτερο δυνατόν και στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση να εξασφαλίσουν ότι οι περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου θα φέρουν επισημάνσεις, θα είναι περιφραγμένες και θα παρακολουθούνται έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα είναι αποτελεσματικά απρόσιτες για τους πολίτες, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις.

(θ) Σήματα προειδοποίησης που θα είναι κατασκευασμένα με βάση μεθόδους επισήμανσης αναγνωρίσιμες από την θιγόμενη κοινότητα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στην επισήμανση των ύποπτων επικίνδυνων περιοχών. Οι επιγραφές και τα άλλα σήματα που δείχνουν τα όρια των επικίνδυνων περιοχών, θα πρέπει κατά το δυνατόν να είναι ορατά, ευανάγνωστα, διαρκή και ανθεκτικά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και θα πρέπει να δηλώνουν σαφώς ποια πλευρά του ορίου θεωρείται ότι ευρίσκεται μέσα στην περιοχή που υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου και ποια πλευρά είναι ασφαλής.

(ι) Θα πρέπει να υπάρξει μία κατάλληλη δομή που θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και συντήρησης των μόνιμων και των προσωρινών συστημάτων επισήμανσης, η οποία θα είναι εντεταγμένη στα εθνικά και τοπικά προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο.

3. Γενικά προληπτικά μέτρα

Τα Κράτη που παράγουν ή προμηθεύονται εκρηκτικά υλικά θα πρέπει, στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση και ανάλογα με τις ανάγκες, να προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν ότι τα ακόλουθα μέτρα θα εφαρμόζονται και θα γίνονται σεβαστά κατά την διάρκεια του κύκλου ζωής των εκρηκτικών υλικών.

(α) Διαχείριση παραγωγής πυρομαχικών

- (i) Οι μέθοδοι παραγωγής θα πρέπει να σχεδιαστούν κατά τρόπον που θα επιτυγχάνεται η μέγιστη αξιοπιστία των πυρομαχικών.
- (ii) Οι μέθοδοι παραγωγής θα πρέπει να υπόκεινται σε πιστοποιημένα μέτρα ποιοτικού ελέγχου.
- (iii) Κατά την διάρκεια της παραγωγής εκρηκτικών υλικών, θα πρέπει να εφαρμόζονται διεθνώς αναγνωρισμένα πιστοποιημένα πρότυπα εξασφάλισης ποιότητας.
- (iv) Θα πρέπει να διεξάγονται δοκιμές αποδοχής με την πραγματοποίηση πραγματικών πυρών κάτω από διάφορες συνθήκες ή μέσω άλλων εγκεκριμένων διαδικασιών.
- (v) Στις συναλλαγές και μεταβιβάσεις εκρηκτικών υλικών θα πρέπει να απαιτούνται υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας.

(β) Διαχείριση πυρομαχικών

Με σκοπό να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή μακροπρόθεσμη αξιοπιστία των εκρηκτικών υλικών, παροτρύνονται τα Κράτη να εφαρμόζουν τους καλύτερους πρακτικούς κανόνες και λειτουργικές διαδικασίες όσον αφορά

την αποθήκευση, μεταφορά, αποθήκευση εκστρατείας, και διακίνηση σύμφωνα με τις ακόλουθες οδηγίες:

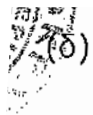
- (i) Τα εκρηκτικά υλικά, όπου αυτό είναι αναγκαίο, θα πρέπει να αποθηκεύονται σε ασφαλείς εγκαταστάσεις ή κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια που θα προστατεύουν τα εκρηκτικά υλικά και τα μέρη αυτών, μέσα σε ελεγχόμενη ατμόσφαιρα εφ' όσον απαιτείται.
- (ii) Ένα Κράτος θα πρέπει να μεταφέρει τα εκρηκτικά υλικά από και προς τις εγκαταστάσεις παραγωγής, τις αποθηκευτικές εγκαταστάσεις και το πεδίο της μάχης κατά τρόπο που να ελαχιστοποιεί τις ζημίες στα εκρηκτικά υλικά.
- (iii) Για την συγκέντρωση αποθεμάτων και την μεταφορά εκρηκτικών υλικών, ένα Κράτος θα πρέπει να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια και ελεγχόμενα περιβάλλοντα, όπου αυτό απαιτείται.
- (iv) Οι κίνδυνοι εκρήξεων στα αποθέματα πρέπει να ελαχιστοποιούνται με την χρήση των κατάλληλων ρυθμίσεων αποθήκευσης.
- (v) Τα Κράτη πρέπει να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες καταγραφής, παρακολούθησης και δοκιμής των εκρηκτικών υλικών, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για την ημερομηνία παραγωγής κάθε αριθμού, παρτίδας ή ομάδας εκρηκτικού υλικού, καθώς και πληροφορίες για το πού ήσαν τα εκρηκτικά υλικά, κάτω από ποιες συνθήκες ήσαν αποθηκευμένα, και σε ποιους περιβαλλοντικούς παράγοντες

είχαν εκτεθεί.

- (vi) Τα αποθηκευμένα αποθέματα εκρηκτικών υλικών θα πρέπει να υποβάλλονται περιοδικά σε δοκιμές με πραγματικά πυρά, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτά λειτουργούν κατά τον επιθυμητό τρόπο.
- (vii) Οι μικρότερες συγκεντρώσεις αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών θα πρέπει, όποτε αυτό απαιτείται, να υποβάλλονται σε εργαστηριακές δοκιμές έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα πυρομαχικά τους λειτουργούν κατά τον επιθυμητό τρόπο.
- (viii) Όπου αυτό είναι αναγκαίο, θα πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες ενέργειες, όπως π.χ. η αναπροσαρμογή της αναμενόμενης διάρκειας ζωής του υλικού, με βάση τις πληροφορίες που θα προκύπτουν από τις διαδικασίες καταχώρησης, παρακολούθησης και δοκιμής, με σκοπό να διατηρείται η αξιοπιστία των αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών.

(γ) Εκπαίδευση

Η κατάλληλη εκπαίδευση όλου του προσωπικού που ασχολείται με την διακίνηση, μεταφορά και χρήση των εκρηκτικών υλικών, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την αξιόπιστη λειτουργία των υλικών όπως έχουν σχεδιαστεί. Τα Κράτη θα πρέπει ως εκ τούτου να υιοθετήσουν και να διατηρήσουν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης ώστε να εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο όσον αφορά τα πυρομαχικά με τα οποία θα ασχοληθεί.

(δ) Μεταβίβαση

Ένα Κράτος που σχεδιάζει να μεταβιβάσει εκρηκτικά υλικά σε άλλο Κράτος το οποίο δεν κατείχε προηγουμένως εκρηκτικά υλικά αυτού του τύπου, θα πρέπει να προσπαθήσει να εξασφαλίσει ότι το Κράτος υποδοχής θα έχει την ικανότητα να αποθηκεύσει, διατηρήσει και χρησιμοποιήσει σωστά αυτά τα εκρηκτικά υλικά.

(ε) Μελλοντική παραγωγή

Ένα Κράτος που προτίθεται να παράγει ή να προμηθευτεί εκρηκτικά υλικά θα πρέπει να μελετά τους τρόπους και τα μέσα βελτίωσης της αξιοπιστίας αυτών, με σκοπό να επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή αξιοπιστία.

Βεβαιώνω ότι το ανωτέρω κείμενο είναι ένα ακριβές αντίγραφο του Πρωτοκόλλου για τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου που υιοθετήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2003 στην Συνάντηση των Κρατών Μελών της Συμβάσεως για την Απαγόρευση ή τον Περιορισμό της Χρήσεως Ορισμένων Συμβατικών Όπλων τα οποία δύνανται να θεωρηθούν ως Υπερβολικά Επιβλαβή ή ως έχοντα Αποτελέσματα Αδιακρίτως, η οποία έλαβε χώραν στην Γενεύη από 27 έως 28 Νοεμβρίου 2003.

Για τον Γενικό Γραμματέα

Ο Νομικός Σύμβουλος

(Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας για Νομικά Θέματα)

Hans Corell

υπογραφή

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, Νέα Υόρκη, 19 Ιανουαρίου 2004.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πέμπτου Πρωτοκόλλου, που κυρώνεται, από την πλήρωση των προϋποθέσεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 5 της Σύμβασης για απαγόρευση ή περιορισμό χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα, που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1979/1991 (Α' 186).

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2014

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

* 0 1 0 0 1 9 9 2 4 0 9 1 4 0 3 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004